Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 23. apríla 2015 *

„Odvolanie — Hospodárska súťaž — Kartely — Článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP — Svetový trh s obrazovkami z tekutých kryštálov (LCD) — Určenie cien — Pokuty — Usmernenia k metóde stanovenia pokút (2006) — Bod 13 — Stanovenie hodnoty predaja — Spoločný podnik — Zohľadnenie predaja materským spoločnostiam — Oznámenie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (2002) — Bod 23 písm. b) posledný odsek — Čiastočné oslobodenie od pokút — Dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré boli predtým Komisii neznáme“

Vo veci C-227/14 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 7. mája 2014,

LG Display Co. Ltd, so sídlom v Soule (Južná Kórea),

LG Display Taiwan Co. Ltd, so sídlom v Taipei (Taiwan),

v zastúpení: A. Winckler a F.-C. Laprévote, avocats,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: F. Ronkes Agerbeek a P. Van Nuffel, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory A. Ó Caoimh (spravodajca), sudcovia C. Toader a C. G. Fernlund,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. januára 2015,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Svojím odvolaním spoločnosti LG Display Co. Ltd (ďalej len „LGD“) a LG Display Taiwan Co. Ltd (ďalej len „LGDT“) žiadajú čiastočné zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie LG Display a LG Display Taiwan/Komisia (T-128/11, EU:T:2014:88, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd na jednej strane zmenil rozhodnutie Komisie K(2010) 8761 v konečnom znení z 8. decembra 2010 týkajúce sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (vec COMP/39.309 – LCD), ktorého zhrnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 7. októbra 2011 (Ú. v. EÚ C 295, s. 8; ďalej len „sporné rozhodnutie“), tým, že stanovil výšku pokuty, ktorá im bola uložená spoločne a nerozdielne v článku 2 tohto rozhodnutia, na 210 000 000 eur, a na druhej strane zamietol v zostávajúcej časti ich žalobu smerujúcu k čiastočnému zrušeniu uvedeného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ich týka, ako aj k zníženiu výšky tejto pokuty.

Právny rámec

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) upravuje vo svojom článku 23 ods. 2 a 3:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101 ZFEÚ] alebo článok [102 ZFEÚ]…

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

3 Podľa článku 31 tohto nariadenia:

„Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo pravidelné penále.“

4 Bod 6 usmernení k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia k metóde stanovenia pokút“) stanovuje:

„Kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podniku na porušení. …“

5 Bod 13 týchto usmernení nachádzajúci sa v časti s názvom „Základná výška pokuty“ znie:

„Pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo… súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci [Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)]. …“

6 Bod 23 písm. b) oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3, ďalej len „oznámenie o zhovievavosti“) upravuje rôzne zníženia pokút, ktoré môžu byť priznané podnikom v závislosti od poradia, v ktorom poskytli informácie. Posledný odsek tohto ustanovenia znie:

„Okrem toho, ak podnik poskytne dôkaz týkajúci sa skutočností, ktoré boli predtým Komisii neznáme a ktoré majú priamy vplyv na závažnosť alebo obdobie trvania kartelu, pre ktorý existuje podozrenie, Komisia nezohľadní tieto prvky pri stanovovaní akejkoľvek pokuty, ktorá má byť uložená podniku, ktorý poskytol tento dôkaz.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

7 Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie, ako vyplývajú z bodov 1 až 31 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.

8 LGD je spoločnosť založená podľa kórejského práva, ktorá kontroluje skupinu spoločností usadených po celom svete, ktoré vyrábajú obrazovky z tekutých kryštálov s aktívnou maticou (ďalej len „LCD“). LGD bola založená 26. júla 1999 na základe dohody o spoločnom podniku medzi spoločnosťou LG Electronics, Inc., (ďalej len „LGE“), založenou podľa kórejského práva, a spoločnosťou Koninklijke Philips Electronics NV (ďalej len „Philips“), založenou podľa holandského práva. V období od 26. júla 1999 do 23. júla 2004 mali LGE a Philips každá 50 % podiel na základnom imaní spoločnosti LGD. Následne ich podiely na základnom imaní tejto spoločnosti klesli na 37,9 % a 32,87 %.

9 LGDT je spoločnosť založená podľa taiwanského práva, ktorá je 100 % dcérskou spoločnosťou LGD a ktorá vyrába a dodáva LCD.

10 Na jar roku 2006 predložila Samsung Electronics Co. Ltd (ďalej len „Samsung“), spoločnosť založená podľa kórejského práva, Komisii žiadosť o oslobodenie od pokuty na základe oznámenia o zhovievavosti. Pri tejto príležitosti Samsung oznámila existenciu kartelu týkajúceho sa niektorých typov LCD medzi viacerými podnikmi, vrátane LGD a LGDT.

11 Žiadosť o oslobodenie od pokuty na základe tohto oznámenia predložila Komisii 17. júla 2006 aj LGD.

12 Komisia udelila 23. novembra 2006 spoločnosti Samsung podmienečné oslobodenie v súlade s bodom 15 uvedeného oznámenia, pričom spoločnosti LGD ho udeliť odmietla.

13 Komisia začala 27. mája 2009 správne konanie a prijala oznámenie o výhradách, ktoré adresovala šestnástim spoločnostiam, vrátane odvolateliek, ako aj spoločnostiam LGE a Philips. Toto oznámenie o výhradách vysvetľuje najmä dôvody, na základe ktorých musia byť tieto spoločnosti v zmysle judikatúry Všeobecného súdu zodpovedné spoločne a nerozdielne za porušenia, ktorých sa dopustila LGD.

14 Adresáti oznámenia o výhradách písomne oznámili Komisii v stanovej lehote svoje stanovisko k námietkam, ktoré boli voči nim vznesené. Navyše viacerí adresáti, medzi nimi aj odvolateľky, využili svoje právo byť vypočutý na pojednávaní, ktoré sa konalo 22. a 23. septembra 2009.

15 LGD podala 1. februára 2010 žiadosť založenú na bode 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti, ktorou sa domáhala čiastočného oslobodenia od pokuty za svoju účasť na karteli počas rokov 2005 a 2006.

16 Žiadosťou o informácie zo 4. marca 2010 a listom zo 6. apríla 2010, ktorý túto žiadosť doplňoval, boli účastníci konania okrem iného vyzvaní, aby Komisii predložili údaje o hodnote predajov, ktoré mali byť zohľadnené pri výpočte základnej výšky pokuty, a poskytli svoje pripomienky k tejto otázke. LGD predložila údaje, ktoré sa jej týkali, listom z 21. apríla 2010.

17 Komisia prijala sporné rozhodnutie 8. decembra 2010. Toto rozhodnutie je určené šiestim zo šestnástich spoločností, ktoré boli adresátmi oznámenia o výhradách, medzi inými aj odvolateľkám a spoločnosti Samsung. Naopak sa už netýkalo spoločností LGE a Philips.

18 V spornom rozhodnutí Komisia konštatovala existenciu kartelu medzi šiestimi veľkými medzinárodnými výrobcami LCD, vrátane odvolateliek a spoločnosti Samsung, pokiaľ ide o dve kategórie LCD s veľkosťou rovnajúcou sa alebo väčšou ako dvanásť palcov, ktorými sú jednak LCD pre informačné technológie, ako sú notebooky a monitory počítačov, a jednak LCD pre televízory (ďalej spoločne len „LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel“).

19 Podľa sporného rozhodnutia tento kartel predstavoval jediné a nepretržité porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3 ďalej len „Dohoda o EHP“), ku ktorému dochádzalo minimálne v období od 5. októbra 2001 do 1. februára 2006. Počas tohto obdobia sa účastníci kartelu stretávali na mnohých multilaterálnych stretnutiach, ktoré nazývali „stretnutia Kryštál“. Tieto stretnutia mali jasne protisúťažný cieľ, keďže účastníkom umožňovali najmä stanoviť minimálne ceny za LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, prediskutovať plánovanie cien, aby sa tak zabránilo ich zníženiu, a koordinovať zvýšenie cien, ako aj úrovne výroby. Počas obdobia porušovania sa účastníci kartelu stretávali aj bilaterálne a často si vymieňali informácie o záležitostiach, o ktorých sa rokovalo na „stretnutiach Kryštál“. Okrem iného prijali opatrenia na overenie uplatňovania rozhodnutí, ktoré boli prijaté na týchto stretnutiach.

20 Komisia použila na určenie výšky pokút uložených sporným rozhodnutím usmernenia k metóde stanovenia pokút. Na ich základe určila hodnotu predajov LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, ktoré boli priamo alebo nepriamo dotknuté porušením. Na tento účel stanovila tieto tri kategórie predajov uskutočnených účastníkmi kartelu:

— kategória „priamych predajov v EHP“ obsahujúca predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, inému podniku v rámci EHP,

— kategória „priamych predajov v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov“ obsahujúca predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, zabudovaných v rámci skupiny, do ktorej patrí aj výrobca, do konečných výrobkov predaných inému podniku v rámci EHP, a

— kategória „nepriamych predajov“ obsahujúca predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, inému podniku mimo EHP, ktorý obrazovky následne zabuduje do konečných výrobkov, ktoré predáva v EHP.

21 Komisia sa však domnievala, že sa môže obmedziť len na zohľadnenie prvých dvoch kategórií uvedených vyššie, keďže zahrnutie tretej kategórie nebolo nevyhnutné na dosiahnutie dostatočného odstrašujúceho účinku uložených pokút.

22 Pokiaľ ide o odvolateľky, Komisia sa napriek ich námietkam domnievala, že hodnota relevantných predajov mala byť vypočítaná aj so zohľadnením ich predajov spoločnostiam LGE a Philips. Na jednej strane boli totiž predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, týmto spoločnostiam predmetom diskusií medzi účastníkmi predmetného kartelu, na druhej strane bola cena týkajúca sa týchto predajov ovplyvnená okolnosťami charakterizujúcimi trh, t. j. existenciou cien stanovených v rámci kartelu.

23 Komisia pri stanovení výšky pokút zohľadnila tiež oznámenie o zhovievavosti. V tejto súvislosti v prvom rade potvrdila úplné oslobodenie spoločnosti Samsung od pokuty. Komisia následne znížila o 50 % výšku pokuty, ktorá bola uložená odvolateľkám, z dôvodu, že jej v súlade s bodom 21 a bodom 23 písm. b) prvou zarážkou tohto oznámenia predložili dôkazy s významnou pridanou hodnotou v porovnaní s dôkazmi, ktoré už mala k dispozícii. Nakoniec vyhovela žiadosti odvolateliek o čiastočné oslobodenie od pokuty, ale len pokiaľ ide o rok 2006. Podľa názoru Komisie predstavovali totiž informácie predložené odvolateľkami dôkazy o skutočnostiach, ktoré jej boli predtým neznáme, len pokiaľ ide o tento naposledy uvedený rok. Naopak pokiaľ ide o rok 2005, informácie predložené odvolateľkami sa pripojili k informáciám, ktoré už boli Komisii predložené spoločnosťou Samsung, a netýkali sa tak skutočností, ktoré boli tejto inštitúcii predtým neznáme.

24 Vzhľadom na tieto odôvodnenia uložila Komisia v článku 2 sporného rozhodnutia odvolateľkám povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť pokutu vo výške 215 000 000 eur.

Napadnutý rozsudok

25 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 23. februára 2011 odvolateľky podali žalobu smerujúcu k čiastočnému zrušeniu sporného rozhodnutia a k zníženiu výšky pokuty, ktorá im bola uložená podľa tohto rozhodnutia.

26 Na podporu svojej žaloby odvolateľky uviedli štyri žalobné dôvody. Prvý z týchto žalobných dôvodov sa zakladal na skutočnosti, že Komisia nesprávne a v rozpore s ich právom na obhajobu zahrnula ich vnútorné predaje do výpočtu výšky pokuty, a druhý z nich sa zakladal na skutočnosti, že Komisia im nesprávne odmietla priznať oslobodenie od pokuty za rok 2005 a že nevyvodila primerané dôsledky z čiastočného oslobodenia, ktoré im bolo priznané za január 2006.

27 Všeobecný súd v napadnutom rozsudku čiastočne vyhovel tomuto druhému žalobnému dôvodu, keďže sa domnieval, že Komisia nesprávne zohľadnila január 2006 pri určení hodnoty relevantných predajov odvolateliek na účely výpočtu výšky pokuty, ktorá sa im má uložiť. Preto Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci túto sumu znížil na 210 000 000 eur. V zostávajúcej časti Všeobecný súd žalobu zamietol.

Návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdnym dvorom

28 Vo svojom odvolaní odvolateľky navrhujú, aby Súdny dvor:

— čiastočne zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom zamietol ich návrh na čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia,

— čiastočne zrušil sporné rozhodnutie a v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci znížil výšku pokuty, ktorá im bola uložená, a

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli tak v konaní pred Súdnym dvorom, ako aj v konaní pred Všeobecným súdom.

29 Komisia navrhuje odvolanie zamietnuť a zaviazať odvolateľky na náhradu trov konania.

O odvolaní

30 Na podporu svojho odvolania odvolateľky uvádzajú dva odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod sa zakladá na nesprávnom právnom posúdení Všeobecného súdu, na porušení jeho povinnosti odôvodnenia a práva na obhajobu zo strany tohto súdu, ako aj na zjavnom skreslení dôkazov

a nevykonaní neobmedzenej právomoci zo strany Všeobecného súdu, pokiaľ ide o zahrnutie predajov LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam do hodnoty predajov, ktorá bola zohľadnená pri výpočte výšky pokuty. Druhý odvolací dôvod sa zakladá na nesprávnom právnom posúdení, na porušení povinnosti odôvodnenia a na zjavnom skreslení dôkazov, ktoré vyplývalo zo zamietnutia Všeobecného súdu priznať spoločnosti LGD čiastočné oslobodenie od pokuty za rok 2005.

O prvom odvolacom dôvode, ktorý sa týka zohľadnenia predajov LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam pri výpočte výšky pokuty

Argumentácia účastníkov konania

31 Tento odvolací dôvod sa delí na dve časti. V prvej časti odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa pri uplatnení bodu 13 usmernení k metóde stanovenia pokút dopustil nesprávneho právneho posúdenia, nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, zjavne skreslil dôkazy, porušil právo spoločnosti LGD na obhajobu a nevykonal svoju neobmedzenú právomoc tým, že dospel k záveru, že Komisia mohla zahrnúť do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte pokuty všetky predaje uskutočnené na relevantnom trhu. V druhej časti odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že porušil zásadu proporcionality, porušil svoju povinnosť odôvodnenia, zjavne skreslil dôkazy a porušil právo spoločnosti LGD na obhajobu tým, že potvrdil záver Komisie, podľa ktorého vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam boli skutočne ovplyvnené stíhaným porušením.

– O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka možnosti zohľadniť všetky predaje uskutočnené na trhu dotknutom porušením

32 V prvej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky Všeobecnému súdu v podstate vytýkajú, že v bode 97 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mala právo zahrnúť pri výpočte pokuty vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam len z toho dôvodu, že tieto predaje sa uskutočnili na trhu dotknutom porušením, hoci ním uvedené predaje neboli dotknuté.

33 Po prvé odvolateľky uvádzajú, že hoci Komisia nie je povinná stanoviť, ktoré individuálne predaje kartel ovplyvnil, Všeobecný súd tým, že zahrnul hodnotu všetkých predajov spoločnosti LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, uskutočnených na trhu dotknutom porušením do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte pokuty, napriek nedostatku dôkazov preukazujúcich, že sa porušenie týkalo vnútorných predajov spoločnosti LGD spoločnostiam LGE a Philips, porušil bod 13 usmernení k metóde stanovenia pokút a navyše sa odklonil od rozhodovacej praxe Komisie, ako vyplýva najmä z rozhodnutia K(2008) 6815 v konečnom znení z 12. novembra 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.125 – Autosklo) a z rozhodnutia K(2008) 926 v konečnom znení z 11. marca 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38.543 – Medzinárodné sťahovacie služby).

34 Po druhé odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný sú sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že právne dostatočným spôsobom neodôvodnil, ako mohli vnútorné predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, zo strany spoločnosti LGD spoločnostiam Philips a LGE narušiť hospodársku súťaž na relevantnom trhu napriek štrukturálnym zárukám, ktoré vylučovali, že by tieto predaje mohli byť dotknuté kartelom, keďže uvedené predaje sa uskutočnili predovšetkým za zvýhodnené ceny a z toho dôvodu sa nemôžu považovať za predaje uskutočnené na voľnom trhu. V tejto súvislosti je prejednávaná vec analogická veci, ktorá viedla k prijatiu rozsudku Team Relocations a i./Komisia (T-204/08 a T-212/08, EU:T:2011:286) týkajúceho sa medzinárodných sťahovacích služieb, v ktorom Všeobecný súd z tohto dôvodu vylúčil niektoré predaje z hodnoty predajov uskutočnených na dotknutom trhu.

35 Po tretie odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd nevykonal svoju neobmedzenú právomoc podľa článku 261 ZFEÚ a článku 31 nariadenia č. 1/2003 tým, že Komisii umožnil bez dostatočného odôvodnenia odkloniť sa od predchádzajúcej rozhodovacej praxe, ako vyplýva z rozhodnutia K(2007) 5791 v konečnom znení z 28. novembra 2007 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.165 – Ploché sklo), ako aj z rozhodnutí prijatých v oblasti kontroly koncentrácií, v ktorých Komisia vylúčila zohľadnenie vnútorných predajov pri výpočte pokuty.

36 Po štvrté odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia a nevykonal svoju neobmedzenú právomoc tým, že Komisii umožnil stanoviť výšku pokuty na základe celkového obratu na dotknutom trhu. V tejto súvislosti Všeobecný súd nepreskúmal dôkazy a tvrdenia uvedené spoločnosťou LGD, ktoré preukazovali, že jej vnútorné predaje spoločnostiam LGE a Philips nemohli byť dotknuté kartelom najmä z dôvodu ustanovení dohody o spoločnom podniku, ktorá bola uzatvorená medzi týmito dvomi naposledy uvedenými spoločnosťami.

37 Po piate odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že uviedol rozporuplné dôvody pri výklade usmernení k metóde stanovenia pokút. V bode 97 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd vykladal tieto usmernenia v tom zmysle, že umožňujú Komisii zahrnúť do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte pokuty hodnotu všetkých predajov uskutočnených na relevantnom trhu bez vylúčenia hodnoty tých predajov, ktoré neboli dotknuté porušením. Naproti tomu v bode 70 tohto rozsudku Všeobecný súd potvrdil, že hodnota predajov zohľadnená pri tomto výpočte musí zahŕňať hodnotu predajov, v prípade ktorých je hospodárska súťaž na relevantnom trhu narušená. Všeobecný súd rovnako v bode 68 uvedeného rozsudku definoval hodnotu predajov, ktorá sa musí zohľadniť pri uvedenom výpočte, odkazujúc na predaj tovarov, ktoré boli predmetom porušenia, a výrobkov, ktoré boli predmetom reštriktívnej praktiky. Navyše v bode 62 toho istého rozsudku sa uvádzalo, že medzi zohľadnenou hodnotou predajov a porušením musí existovať súvislosť.

38 Po šieste sa odvolateľky domnievajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia a porušil právo spoločnosti LGD na obhajobu tým, že uprednostnil nevyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej všetky predaje uskutočnené na relevantnom trhu boli dotknuté posudzovaným porušením. Usmernenia k metóde stanovenia pokút však takúto domnienku neupravujú a naopak Komisii stanovujú povinnosť preskúmať prípad od prípadu, či boli predaje dotknuté posudzovaným porušením. Všeobecný súd tak neposúdil dôkazy predložené spoločnosťou LGD.

39 Komisia tvrdí, že táto časť odvolacieho dôvodu je nedôvodná, keďže ani judikatúra Súdneho dvora, ani uvedené usmernenia nebránia zohľadneniu vnútorných predajov pri výpočte pokuty. Toto tvrdenie je v každom prípade neúčinné, pretože je zrejmé, že predaje spoločnosti LGD spoločnostiam Philips a LGE predstavujú predaje iným podnikom. Navyše je v súlade tak s rozhodovacou praxou Komisie, ako aj s bodom 13 rovnakých usmernení neobmedzovať hodnotu predajov, ktorá sa má zohľadniť pri výpočte pokút, len na plnenia skutočne dotknuté posudzovaným porušením.

– O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka vplyvu porušenia na vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam

40 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky v podstate Všeobecnému súdu vytýkajú, že v bodoch 73 a 83 napadnutého rozsudku rozhodol, že kartel v každom prípade skutočne mal vplyv na vnútorné predaje LGD jej materským spoločnostiam.

41 Po prvé odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 86 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia nedisponuje dôkazom, ktorý by sa konkrétne týkal vnútorných predajov spoločnosti LGD spoločnostiam LGE a Philips uskutočnených počas obdobia od júla 2002 do septembra 2005, a porušil právo LGD na obhajobu tým, že tieto predaje zohľadnil pri výpočte pokuty. Komisia sa v tejto súvislosti údajne odklonila od praxe sledovanej rozhodnutím K(2009) 428 v konečnom znení z 28. januára 2009 v konaní podľa článku 81 [ES]

a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.406 – Morské palivové hadice), v ktorom sa domnievala, že zásada proporcionality bráni zohľadneniu predajov týkajúcich sa obdobia, pre ktoré nie je k dispozícii žiadny dôkaz. Túto prax tiež potvrdila judikatúra Všeobecného súdu (rozsudky Dansk Rørindustri/Komisia, T-21/99, EU:T:2002:74, bod 62, ako aj IMI a i./Komisia, T-18/05, EU:T:2010:202, bod 95). Navyše Všeobecný súd neposúdil, či vzhľadom na absenciu dôkazu za obdobie od júla 2002 do septembra 2005 spadajú vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam do jediného a nepretržitého porušenia počas celého dotknutého obdobia.

42 Po druhé odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd si nesplnil svoju povinnosť odôvodnenia a zjavne skreslil dôkazy, keď konštatoval, že predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, zo strany spoločnosti LGD spoločnosti LGE boli na rozdiel od predajov uskutočnených voči spoločnosti Philips dotknuté porušením. Na jednej strane Všeobecný súd skreslil zápisnicu zo stretnutia z 15. novembra 2001, citovanú v bode 76 napadnutého rozsudku tým, že len z tohto dokumentu v bode 150 tohto rozsudku vyvodil všeobecné pravidlo, podľa ktorého sa posudzovaný kartel týkal aj vnútorných predajov, hoci uvedený dokument sa vôbec nezmieňuje o spoločnostiach LGE a Philips a jeho obsah nepreukazuje existenciu takéhoto všeobecného pravidla. Na druhej strane Všeobecný súd skreslil tabuľku č. 2 sporného rozhodnutia tým, že z nej v bode 151 napadnutého rozsudku vyvodil, že predajné ceny LCD, na ktoré sa vzťahoval kartel, zo strany spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam boli ovplyvnené kartelom, hoci táto tabuľka sa týkala len predajov všetkým zákazníkom LDG, počas krátkeho obdobia šiestich mesiacov, jedného konkrétneho typu obrazovky LCD pre monitory.

43 Po tretie odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd právne dostatočným spôsobom neodôvodnil svoje odmietnutie, uvedené v bode 125 napadnutého rozsudku, ich tvrdenia, podľa ktorého Komisia porušila právo spoločnosti LGD na obhajobu, keďže došla k záveru, že vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam boli dotknuté kartelom. V tejto súvislosti je v bode 111 napadnutého rozsudku rozporuplné konštatovať, že „výhrada týkajúca sa predajov [odvolateliek] spoločnostiam LGE a Philips už vyplýva z oznámenia o výhradách“, pričom v bode 99 tohto rozsudku ten istý Všeobecný súd uviedol, že „je pravda, že oznámenie o výhradách vyslovene nepotvrdzuje, že predaje [odvolateliek] spoločnostiam LGE a Philips boli dotknuté kartelom“. Ak by však LGD v okamihu predloženia oznámenia o výhradách vedela, že Komisia zamýšľa zahrnúť jej vnútorné predaje jej materským spoločnostiam do výpočtu pokuty z dôvodu, že tieto predaje sa uskutočnili na trhu dotknutom kartelom, LGD by mohla v tejto súvislosti uviesť svoje tvrdenia namiesto vysvetlenia dôvodov, prečo nesmú byť predaje uskutočnené v rámci rovnakej skupiny vo všeobecnosti zohľadnené pri výpočte pokuty.

44 Komisia v podstate uvádza, že druhá časť prvého odvolacieho dôvodu je neúčinná z dôvodu, že aj keby sa táto časť považovala za opodstatnenú, nebráni tomu, aby sa pri výpočte pokuty zohľadnili predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, zo strany spoločnosti LGD spoločnostiam Philips a LGE. V každom prípade je táto časť nedôvodná.

Posúdenie Súdnym dvorom

45 Na úvod je potrebné poukázať na skutočnosť, že odvolateľky opakovane v rámci prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vytýkajú Všeobecnému súdu, že dospel k záveru, že Komisia oprávnene zahrnula vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam, t. j. spoločnostiam LGE a Philips, do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte výšky pokuty.

46 Je však potrebné uviesť, ako jasne vyplýva z bodov 136 až 145 napadnutého rozsudku, že Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa správne domnievala, že odvolateľky netvorili so spoločnosťami LGE a Philips jeden podnik na účely uplatnenia článku 101 ZFEÚ, voči čomu odvolateľky pred týmto súdom nenamietali, a nepredstavujú tak vertikálne integrovaný podnik, takže relevantné predaje odvolateliek týmto spoločnostiam boli zahrnuté do kategórie „priamych predajov v EHP“, ktoré sa týkajú predajov

LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, nezávislým tretím subjektom. Ani voči tomuto konštatovaniu odvolateľky v odvolaní nenamietali. Naopak na pojednávaní vyslovene potvrdili, že predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, ich materským spoločnostiam neboli vnútornými predajmi.

47 Za týchto podmienok v rozsahu, v akom odvolateľky v prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vytýkajú Všeobecnému súdu, že dospel k záveru, že Komisia oprávnene zahrnula vnútorné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte výšky pokuty, musí byť ich tvrdenie zamietnuté, keďže sa zakladá na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.

48 V rozsahu, v akom odvolateľky v uvedenej časti vytýkajú Všeobecnému súdu, že dospel k záveru, že Komisia oprávnene zahrnula relevantné predaje spoločnosti LGD jej materským spoločnostiam do hodnoty predajov zohľadnenej pri výpočte výšky pokuty, je potrebné pripomenúť, že článok 23 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1/2003 upravuje, že pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov podieľajúcich sa na porušení, nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

49 Ako už Súdny dvor rozhodol, Komisia musí v každom jednotlivom prípade a vzhľadom na jeho kontext, ako aj ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený uvedeným nariadením, posúdiť sledovaný dosah na dotknutý podnik, najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas doby, keď dochádzalo k porušeniu (rozsudky Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, C-76/06 P, EU:C:2007:326, bod 25, ako aj Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 53).

50 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora možno pri určení sumy pokuty zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý síce len približne a nedokonalo, ale predsa len naznačuje jeho veľkosť a hospodársku silu, ako aj časť tohto obratu, ktorá pochádza z predaja tovaru, na ktoré sa vzťahuje porušenie, a ktorá je teda spôsobilá naznačiť rozsah tohto porušenia (rozsudky Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, EU:C:1983:158, bod 121; Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 243, ako aj Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, EU:C:2006:328, bod 100, ako aj Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 54).

51 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že hoci článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 ponecháva Komisii širokú mieru voľnej úvahy, obmedzuje jej výkon tým, že zavádza objektívne kritériá, ktoré Komisia musí dodržiavať. Pokuta, ktorá môže byť spoločnosti uložená, tak má na jednej strane vyčísliteľnú a absolútnu hornú hranicu, takže maximálna výška pokuty, ktorú možno danému podniku uložiť, je vopred určiteľná. Na druhej strane výkon tejto právomoci voľnej úvahy je obmedzený aj pravidlami, ktoré si Komisia sama vytýčila najmä v usmerneniach k metóde stanovenia pokút (rozsudok Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 55).

52 V zmysle bodu 13 uvedených usmernení „pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo… súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP“. V bode 6 tých istých usmernení sa spresňuje, že „kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním [porušenia] sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podniku na porušení“.

53 Z toho vyplýva, ako už rozhodol Súdny dvor, že bod 13 usmernení k metóde stanovenia pokút má za cieľ vziať ako východiskový bod na výpočet pokuty uloženej podniku sumu, ktorá odráža hospodársku dôležitosť porušenia a relatívnu váhu tohto podniku na tomto porušení. V dôsledku toho, hoci sa pojem hodnoty predaja uvedený v tomto bode 13 nemôže rozšíriť tak, aby zahŕňal predaj realizovaný predmetným podnikom, ktorý nepatrí do pôsobnosti vytýkaného kartelu, bol by narušený cieľ sledovaný týmto ustanovením, keby sa mal tento pojem vnímať len ako týkajúci sa obratu

dosiahnutého iba pri predaji, v prípade ktorého sa preukázalo, že bol naozaj dotknutý týmto kartelom (rozsudky Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, EU:C:2013:464, body 76 a 88, ako aj Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 57).

54 Takéto obmedzenie by okrem toho spôsobilo umelú minimalizáciu hospodárskeho významu porušenia spáchaného daným podnikom, keďže samotná skutočnosť, že sa zistil obmedzený počet priamych dôkazov o predaji skutočne dotknutom kartelom, by viedla k tomu, že by nakoniec bola uložená pokuta bez skutočného vzťahu s pôsobnosťou predmetného kartelu. Takáto odmena za utajenie by narušila takisto cieľ sledovania a účinného sankcionovania porušení v článku 101 ZFEÚ, a preto ju nemožno pripustiť (rozsudky Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, EU:C:2013:464, bod 77, ako aj Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 58).

55 V každom prípade treba zdôrazniť, že časť celkového obratu pochádzajúca z predaja výrobkov, ktoré sú predmetom porušenia, môže najlepšie odrážať hospodársky význam tohto porušenia (rozsudok Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 59 a citovaná judikatúra).

56 V prejednávanej veci tak Všeobecný súd správne v bode 97 napadnutého rozsudku rozhodol, že „možnosť Komisie zahrnúť do hodnoty predajov relevantných pre výpočet výšky pokuty predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, uskutočnené odvolateľkami pre spoločnosti LGE a Philips nezávisí od otázky, či boli tieto predaje uskutočňované za ceny dotknuté kartelom, ale od skutočnosti, že boli uskutočňované na trhu, ktorý bol dotknutý existenciou kartelu, na ktorom sa [odvolateľky] zúčastňovali“.

57 V tejto súvislosti Všeobecný súd správne vychádzal najprv v bodoch 65 a 66 tohto rozsudku z bodu 13 usmernení k metóde stanovenia pokút, tým, že konštatoval, že tento bod sa týka predajov uskutočnených na relevantnom trhu dotknutom porušením a nie len prípadov, keď Komisia disponuje listinnými dôkazmi o porušení, ďalej v bode 67 uvedeného rozsudku z cieľa pravidiel Európskej únie v oblasti hospodárskej súťaže po tom, čo uviedol, že výklad navrhovaný odvolateľkami by totiž znamenal, že Komisia by bola pri určovaní základnej výšky pokút povinná v každom prípade preukazovať, ktoré jednotlivé predaje boli ovplyvnené kartelom, a nakoniec v bode 68 toto istého rozsudku z judikatúry vyplývajúcej z rozsudku Musique Diffusion française a i./Komisia (100/80 až 103/80, EU:C:1983:158), už pripomenutou v bode 50 tohto rozsudku.

58 Všeobecný súd, ktorý v bode 69 napadnutého rozsudku v rámci svojho nezávislého posúdenia skutkových okolností konštatoval, a to bez toho, aby odvolateľky namietali akékoľvek jeho skreslenie, že predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, uskutočnené odvolateľkami voči spoločnostiam LGE a Philips, boli uskutočnené na trhu dotknutom porušením, sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa v bodoch 71 a 72 tohto rozsudku domnieval, že Komisia bola oprávnená zohľadniť uvedené predaje pri výpočte výšky pokuty, ktorá mala byť uložená odvolateľkám, pričom nebolo potrebné vedieť, či im LGE a Philips skutočne zaplatili ceny zvýšené z dôvodu kartelu a či sa toto prípadné zvýšenie odrazilo v cenách konečných výrobkov zahŕňajúcich LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, ktoré predávali spotrebiteľom v EHP.

59 Za týchto podmienok nebol Všeobecný súd povinný ani spresniť dôvody, prečo mohli predaje uvedených LCD uskutočnené spoločnosťou LGD pre spoločnosti LGE a Philips, napriek zmluvným podmienkam viažucim LGD s odvolateľkami v rámci ich dohody o spoločnom podniku, narušiť hospodársku súťaž na relevantnom trhu, ani preskúmať dôkazy predložené na tento účel odvolateľkami.

60 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nezohľadnenie hodnoty predajov uskutočnených s tretími nezávislými subjektmi z dôvodu, že podnik, ktorý sa zúčastnil kartelu, má s nimi osobitné štrukturálne väzby, by sa rovnalo bezdôvodnému zvýhodneniu tohto podniku, pričom by mu bolo umožnené vyhnúť

sa trestu primeranému vzhľadom na jeho dôležitosť na trhu výrobkov, ktoré sú predmetom porušenia (pozri analogicky rozsudok Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, body 59 a 63).

61 Okrem výhody, ktorú možno očakávať pri karteli upravujúcom horizontálne stanovenie cien v rámci predajov nezávislým tretím subjektom, môže podnik z takéhoto kartelu profitovať aj zvýšením svojich predajov podnikom, s ktorými ho spájajú určité štrukturálne väzby, ak tieto naposledy uvedené podniky nepodliehajú cenám zvýšeným v rámci kartelu, keďže z tohto dôvodu je uvedenému podniku poskytnutá konkurenčná výhoda voči jeho konkurentom, ktorí tieto zvýšené ceny ponúkajú na relevantnom trhu.

62 Navyše samotná skutočnosť, že podnik uskutočňuje na relevantnom trhu predaje za takéto zvýšené ceny voči nezávislým tretím subjektom, vedie k narušeniu hospodárskej súťaže, ktoré má vplyv na celý relevantný trh, najmä v neprospech spotrebiteľov.

63 Z toho vyplýva, ako v podstate uviedol Všeobecný súd v bode 70 napadnutého rozsudku, že hoci sa kartel netýka predajov posudzovaných výrobkov podnikom s väzbami na členov kartelu, je hospodárska súťaž na relevantnom trhu narušená, takže tieto predaje môžu byť pri výpočte pokuty zohľadnené.

64 Na rozdiel od toho, čo uvádzajú odvolateľky, Všeobecný súd týmto v žiadnom prípade neuplatňoval nevyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej boli všetky predaje uskutočnené na relevantnom trhu ovplyvnené predmetným porušením. Naopak Všeobecný súd sa v odôvodnení, ktoré, ako vyplýva z bodov 48 až 59 tohto rozsudku, neobsahuje nijaké nesprávne právne posúdenie, domnieval, že aj pri neexistencii akéhokoľvek dôkazu, že predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, odvolateľkami ich materským spoločnostiam boli ovplyvnené týmto porušením, tieto predaje môžu byť zohľadnené pri výpočte výšky pokuty, ktorá má byť uložená odvolateľkám, keďže sa uskutočnili na trhu dotknutom porušením. Tvrdenie odvolateliek sa tak zakladá na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku, a preto sa musí zamietnuť.

65 Všeobecnému súdu nemožno vytýkať ani rozporuplné odôvodnenie v bodoch 62 a 68 až 70 napadnutého rozsudku.

66 Všeobecný súd totiž tým, že v bode 62 tohto rozsudku uviedol, že Komisia bola povinná „vysvetliť, aká bola súvislosť medzi predajmi [odvolateliek] spoločnostiam LGE a Philips a kartelom“, tým, že v bode 68 uvedeného rozsudku pripomenul, že „z ustálenej judikatúry vyplýva, že časť obratu pochádzajúca z tovaru, na ktorý sa porušenie vzťahuje, je spôsobilá správne naznačiť rozsah porušenia na predmetnom trhu“ a tým, že v bode 70 tohto rozsudku tvrdil, že „ak sa tovar, ktorý je predmetom kartelu, predáva na vnútornom trhu, hospodárska súťaž na tomto trhu je narušená“, len vyjadril rovnakú úvahu, ktorou sa riadi celé jeho odôvodnenie a ktorú zopakoval predovšetkým v bodoch 66 a 97 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého Komisia mohla pri výpočte výšky pokuty zohľadniť predaje odvolateliek spoločnostiam LGE a Philips, keďže sa tieto predaje uskutočnili na trhu dotknutom porušením.

67 Navyše pokiaľ ide o výhradu voči Všeobecnému súdu, že sa odklonil od rozhodovacej praxe Komisie, stačí pripomenúť bod 143 napadnutého rozsudku Všeobecného súdu, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti práva hospodárskej súťaže (pozri rozsudky JCB Service/Komisia, C-167/04 P, EU:C:2006:594, bod 205; Tomra Systems a i./Komisia, C-549/10 P, EU:C:2012:221, bod 104, ako aj Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, EU:C:2013:464, bod 82).

68 Preto treba prvú časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

69 Za týchto podmienok sa druhá časť prvého odvolacieho dôvodu, ktorou sa odvolateľky snažia spochybniť tvrdenia Všeobecného súdu uvedené v bodoch 73 až 89 a 147 až 154 napadnutého rozsudku, podľa ktorých v podstate, ako uvádza uvedený bod 73 tohto rozsudku, zo spisu „v každom prípade“ vyplýva, že predaje LCD, na ktoré sa vzťahuje kartel, odvolateľkami spoločnostiam LGE a Philips boli predmetom diskusií v rámci kartelu a že Komisia právne dostatočným spôsobom preukázala, že kartel ovplyvnil aj tieto predaje, musí zamietnuť ako neúčinná, keďže sa týka doplňujúcich dôvodov (pozri najmä rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 148).

70 Ako totiž vyplýva z preskúmania prvej časti prvého odvolacieho dôvodu, dôvody uvedené v bodoch 67 až 72 a 97 napadnutého rozhodnutia samy osebe odôvodňujú zohľadnenie uvedených predajov pri výpočte pokuty.

71 Z toho vyplýva, že prvý odvolací dôvod sa musí v celom rozsahu zamietnuť.

O druhom odvolacom dôvode, ktorý sa týka čiastočného oslobodenia od pokuty

72 Tento odvolací dôvod sa delí na dve časti. V prvej časti odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd sa pri uplatnení bodu 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti dopustil nesprávneho právneho posúdenia a nesplnil svoju povinnosť odôvodnenia tým, že zvýhodnil podnik, ktorý žiadal o úplné oslobodenie od pokuty, v porovnaní s podnikom, ktorý žiadal o čiastočné oslobodenie od pokuty. V druhej časti odvolateľky uvádzajú, že Všeobecný súd zjavne skreslil dôkazy a dopustil sa nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení tohto oznámenia tým, že spoločnosti LGD zamietol priznať čiastočné oslobodenie od pokuty za obdobie od 26. augusta 2005.

O prvej časti druhého žalobného dôvodu, ktorá sa týka podmienok na priznanie čiastočného oslobodenia od pokuty

– Argumentácia účastníkov konania

73 V tejto časti odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade bodu 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti tým, že LGD odmietol priznať na základe reštriktívneho uplatnenia tohto oznámenia čiastočné oslobodenie od pokuty za rok 2005 bez toho, aby preukázal, že informácie predložené spoločnosťou Samsung predstavovali samy osebe dostatočný základ na to, aby Komisii umožnili konštatovať, že predmetné porušenie pokračovalo počas celého tohto roku. Z rozsudku Transcatab/Komisia (T-39/06, EU:T:2011:562) totiž vyplýva, že za skutočnosti, ktoré boli predtým Komisii neznáme, sa považujú skutočnosti, v súvislosti s ktorými predložil dôkazy podnik žiadajúci o čiastočné oslobodenie od pokuty, len ak „umožňujú Komisii dospieť k novému záveru o porušení“.

74 Podľa názoru odvolateliek však dôkazy predložené v ich vyhlásení z 20. júla 2006 mali väčšiu dôkaznú hodnotu ako dôkazy predložené spoločnosťou Samsung, keďže sa týkali celej dĺžky trvania porušenia až do februára 2006, hlavných multilaterálnych stretnutí, všetkých účastníkov, ako aj jednotlivých kategórií výrobkov, pričom dôkazy predložené spoločnosťou Samsung sa týkali ohraničenej dĺžky a vymedzených skutočností, ktoré Komisii údajne neumožnili stíhať a potrestať viacerých členov kartelu z dôvodu skutočností spáchaných počas roka 2005. Všeobecný súd tak sám v bodoch 189 a 190 napadnutého rozsudku priznal, že sporné rozhodnutie sa, pokiaľ ide o rok 2005, častejšie opiera o dôkazy predložené odvolateľkami a že informácie predložené odvolateľkami mali väčšiu dôkaznú hodnotu ako informácie už skôr preložené spoločnosťou Samsung.

75 Odvolateľky sa domnievajú, že výklad bodu 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti, ktorý vykonal Všeobecný súd, je v rozpore so zmyslom tohto ustanovenia, keďže odrádza iných členov kartelu, ako je podnik, ktorý požiadal o úplné oslobodenie od pokuty, od predloženia relevantných dôkazov týkajúcich sa nových skutočností, ktoré naposledy uvedený podnik nezverejnil, preukazujúcich dlhšie obdobie stíhaného porušenia, lebo je nepravdepodobné, že sa týmto iným členom prizná čiastočné oslobodenie od pokuty za toto dodatočné obdobie a že im dokonca hrozí, že im bude uložená vyššia pokuta.

76 Komisia sa domnieva, že keďže je prvá časť druhého odvolacieho dôvodu založená na nesprávnom výklade uvedeného ustanovenia, musí sa zamietnuť.

– Posúdenie Súdnym dvorom

77 Je potrebné pripomenúť, že bod 23 písm. b) posledný odsek oznámenia o zhovievavosti stanovuje, že „ak podnik poskytne dôkaz týkajúci sa skutočností, ktoré boli predtým Komisii neznáme a ktoré majú priamy vplyv na závažnosť alebo obdobie trvania kartelu, pre ktorý existuje podozrenie, Komisia nezohľadní tieto prvky pri stanovovaní akejkoľvek pokuty, ktorá má byť uložená podniku, ktorý poskytol tento dôkaz“.

78 Ako správne uviedol Všeobecný súd v bode 166 napadnutého rozsudku, zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že ním upravené čiastočné oslobodenie si vyžaduje splnenie dvoch podmienok, t. j. buď po prvé dotknutý podnik ako prvý preukáže skutočnosti, ktoré boli predtým Komisii neznáme, alebo po druhé tieto skutočnosti vzhľadom na to, že majú priamy vplyv na závažnosť alebo dĺžku trvania kartelu, pre ktorý existuje podozrenie, umožnia Komisii dospieť k novému záveru o porušení.

79 Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, pojmy „skutočnosti, ktoré Komisii… neboli známe“ týkajúce sa prvej z týchto podmienok, sú jednoznačné a umožňujú prijať, ako to uviedol v bode 167 napadnutého rozsudku Všeobecný súd, reštriktívny výklad bodu 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti v tom zmysle, že sa obmedzí len na prípady, keď spoločnosť zúčastnená na karteli poskytne Komisii novú informáciu týkajúcu sa závažnosti a dĺžky trvania porušenia, a že sa vylúčia prípady, keď spoločnosť poskytla iba dôkazy umožňujúce podporiť dôkazy týkajúce sa existencie porušenia (pozri v tomto zmysle uznesenie Kuwait Petroleum a i./Komisia, C-581/12 P, EU:C:2013:772, bod 19).

80 V prejednávanej veci z bodu 189 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd v rámci vlastného posúdenia skutkových okolností uviedol, pričom v tejto súvislosti sa netvrdilo, že došlo k skresleniu, že „Komisia v okamihu vyhlásenia [odvolateliek] 20. júla 2006 vedela o pokračovaní bilaterálnych kontaktov medzi niektorými z účastníkmi kartelu aj v roku 2005 na základe dôkazov predložených [spoločnosťou Samsung]“.

81 Keďže Všeobecný súd konštatoval, že informácie predložené odvolateľkami sa týkali skutočností, ktoré neboli predtým Komisii neznáme, bol z tohto samotného dôvodu oprávnený v bode 194 napadnutého rozsudku zamietnuť tvrdenia odvolateliek, ktorých cieľom bolo priznanie čiastočného oslobodenia od pokuty podľa bodu 23 písm. b) posledného odseku oznámenia o zhovievavosti, pokiaľ ide o tieto skutočnosti bez toho, aby bol povinný preskúmať, či tieto informácie umožňovali Komisii prísť k novému záveru o porušení, a teda bez toho, aby bolo nevyhnutné porovnať ich dôkaznú hodnotu s hodnotou informácií, ktoré predtým predložila Samsung.

82 Preto je irelevantné, že v bodoch 189 a 190 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že sporné rozhodnutie sa „pokiaľ ide o rok 2005 opiera skôr o dôkazy predložené [odvolateľkami]“ a že „informácie predložené [odvolateľkami] 20. júla 2006… mali väčšiu dôkaznú hodnotu ako informácie preložené už skôr spoločnosťou Samsung“.

83 Okrem toho je potrebné poukázať na skutočnosť, že Všeobecný súd uviedol tieto konštatovania len pre úplnosť, ako jasne vyplýva z bodu 190 tohto rozsudku, nie na účely odôvodnenia zamietnutia žiadosti o čiastočné oslobodenie od pokuty za rok 2005, ale na účely vysvetlenia dôvodov, ktoré priviedli Komisiu k priznaniu zníženia výšky pokuty odvolateľkám, keďže podmienky takéhoto zníženia upravené v oznámení o zhovievavosti sa odlišujú od podmienok na priznanie čiastočného oslobodenia od pokuty.

84 Navyše v protiklade s tým, čo uvádzajú odvolateľky, tento výklad bodu 23 písm. b) posledného odseku uvedeného oznámenia nie je vôbec v rozpore s cieľom, ktorý toto oznámenie sleduje, keďže ako uviedol v bode 167 napadnutého rozsudku Všeobecný súd, účinnosť programov zhovievavosti by bola narušená, ak by podniky stratili motiváciu byť medzi prvými, ktoré Komisii predložili informácie upozorňujúce na kartel (pozri v tomto zmysle uznesenie Kuwait Petroleum a i./Komisia, C-581/12 P, EU:C:2013:772, bod 20).

85 Preto, ak podnik, ktorý s cieľom získať úplné oslobodenie od pokuty na základe tohto oznámenia predložil Komisii ako prvý dôkazy umožňujúce jej konštatovať porušenie článku 101 ZFEÚ, nezverejnil informácie preukazujúce, že predmetné porušenie trvalo dlhšiu dobu, než o ktorej svedčia uvedené dôkazy, je akýkoľvek iný podnik, ktorý sa tohto porušenia zúčastnil, nabádaný, v rozpore s tým, čo tvrdia odvolateľky, zverejniť ako prvý dané informácie, pričom takéto zverejnenie môže viesť k priznaniu čiastočného oslobodenia od pokuty podľa článku 23 písm. b) posledného odseku tohto oznámenia. O presne takúto situáciu však v prejednávanej veci nejde, ako už bolo konštatované v bode 80 tohto rozsudku, pokiaľ ide o vedomosť Komisie o pokračovaní porušenia počas roku 2005.

86 Je pravda, že podnik, ktorý predložil Komisii informácie na základe oznámenia o zhovievavosti, nemôže mať istotu, že splnil podmienky na priznanie čiastočného oslobodenia od pokuty podľa bodu 23 písm. b) posledného odseku tohto oznámenia, keďže mu bežne nie sú známe okolnosti, ktoré už Komisia vie.

87 Cieľom uvedeného oznámenia však nie je túto neistotu odstrániť, ale naopak vytvoriť v rámci kartelov prostredie neistoty so zámerom podporiť ich oznamovanie Komisii, ako správne rozhodol Všeobecný súd v bode 163 napadnutého rozsudku.

88 Odvolateľky nemôžu tiež tvrdiť, že výklad prijatý Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku v praxi znemožňuje priznať čiastočného oslobodenie od pokuty, keďže, ako vyplýva najmä z bodov 182 a 195 až 203 napadnutého rozsudku, práve takéto čiastočné oslobodenie od pokuty im bolo za január 2006 priznané.

89 Navyše odvolateľky v tomto ohľade Všeobecnému súdu nesprávne vytýkajú, že napadnutý rozsudok v tomto bode nedostatočne odôvodnil. Ako totiž vyplýva z vyššie uvedeného, tento rozsudok, najmä vo svojich bodoch 166, 167 a 189, s požadovanou presnosťou uvádza dôvody, na základe ktorých sa Všeobecný súd domnieval, že Komisia mala právo zamietnuť odvolateľkám čiastočné oslobodenie od pokuty za rok 2005.

90 V dôsledku toho treba prvú časť druhého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka zamietnutia čiastočného oslobodenia od pokuty za obdobie od 26. augusta 2005

– Argumentácia účastníkov konania

91 V tejto časti odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu po prvé, že zamietol čiastočné oslobodenie od pokuty spoločnosti LGD za obdobie po 26. auguste 2005, hoci Komisia nedisponovala žiadnym dôkazom predloženým podnikom, ktorý požiadal o úplné oslobodenie, preukazujúcim, že LGD

pokračovala po tomto dátume v účasti na karteli. Jediným dôkazom predloženým spoločnosťou Samsung, ktorý sa viaže k obdobiu po auguste 2005, je totiž list zo 6. decembra 2005 týkajúci sa prípadných bilaterálnych kontaktov medzi spoločnosťou Samsung na jednej strane a spoločnosťami AU Optronics Corp. a Chi Mei Optoelectronics Corp. na strane druhej, ktorý nespomína LGD alebo ostatných účastníkov. Všeobecný súd tým, že v bode 187 napadnutého rozsudku vychádzal z toho, že tento dokument sa môže týkať každého účastníka kartelu, vrátane spoločnosti LGD, skreslil jeho obsah.

92 Po druhé sa odvolateľky domnievajú, že sa Všeobecný súd dopustil aj nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 193 napadnutého rozsudku došiel k záveru, že dôkazy predložené spoločnosťou Samsung umožňujú Komisii predpokladať, že LGD pokračovala v účasti na porušení až do jeho ukončenia, keďže ide o jediné a nepretržité porušenie. Tento záver je v rozpore s judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku Dansk Rørindustri/Komisia, (T-21/99, EU:T:2002:74, bod 62), v ktorom Všeobecný súd vylúčil, že Komisia môže bez akéhokoľvek dôkazu predpokladať, že člen kartelu sa na ňom zúčastnil až do jeho konca.

93 Po tretie sa odvolateľky domnievajú, že uvedený bod 193 tiež vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže sa Všeobecný súd domnieval, že predmetné dôkazy umožnili Komisii vyvodiť voči spoločnosti LGD zodpovednosť za správanie sa ostatných účastníkov, bez posúdenia prísnych podmienok takéhoto pripísania zodpovednosti. Podľa judikatúry Všeobecného súdu táto zodpovednosť môže byť pripísaná podniku, len ak sa preukáže, že o porušovaní ostatných účastníkov vedel alebo ho mohol rozumne predvídať a bol pripravený prijať z toho vyplývajúce riziko (rozsudky BASF a UCB/Komisia, T-101/05 a T-111/05, EU:T:2007:380, bod 160, ako aj Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, T-83/08, EU:T:2012:48, bod 242). V prejednávanej veci však Komisia bez dôkazov predložených spoločnosťou LGD nemohla po auguste 2005 predĺžiť obdobie trvania porušenia v prípade iných účastníkov kartelu, než sú Samsung a Chi Mei Optoelectronics Corp.

94 Komisia pripomína, že záver Všeobecného súdu, podľa ktorého mala Komisia v čase vyhlásení uskutočnených odvolateľkami, t. j. 20. júla 2006, informácie o pokračovaní kartelu počas celého roka 2005, je konštatovaním skutkového stavu, ktoré nepodlieha preskúmavaniu Súdnym dvorom v rámci odvolania, okrem prípadov skreslenia skutkového stavu alebo dôkazov. V prejednávanej veci odvolateľky však neuvádzajú žiadne skreslenie dôkazov, ale skôr sa domnievajú, že list zo 6. decembra 2005 nepostačuje na to, aby slúžil ako základ pre záver Všeobecného súdu.

– Posúdenie Súdnym dvorom

95 Je potrebné konštatovať, že táto druhá časť druhého odvolacieho dôvodu, ktorou odvolateľky v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že zamietol ich čiastočné oslobodenie od pokuty za obdobie po 26. auguste 2005, sa úplne zakladá na predpoklade, podľa ktorého sa Všeobecný súd nesprávne domnieval, že Komisia bola informovaná o účasti spoločnosti LGD na karteli po tomto dátume na základe jediného listu zo 6. decembra 2005 predloženého spoločnosťou Samsung a uvedeného v bode 187 napadnutého rozsudku, ktorého obsah mal Všeobecný súd skresliť.

96 Tento predpoklad vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku.

97 Všeobecný súd totiž nielenže takéto konštatovanie v napadnutom rozsudku nevyjadril, ale z bodu 193 napadnutého rozsudku navyše jasne vyplýva, že Všeobecný súd vyvodil záver, že odvolateľky pokračovali v účasti na karteli po celý rok 2005, nie na základe tohto listu zo 6. decembra 2005, ale na základe iného dokumentu predloženého spoločnosťou Samsung, t. j. listu zo 14. januára 2005, uvedeného v bode 185 tohto rozsudku, ktorý poukazuje na možnosť, že sa tento účastník kartelu pýta odvolateliek, aké sú ich zámery v súvislosti s niektorými cenami.

98 Za týchto okolností odvolateľky nemôžu Všeobecnému súdu vytýkať, že skreslil obsah listu zo 6. decembra 2005 z dôvodu, že tento list nepreukazuje ich pokračovanie v účasti na karteli po 26. auguste 2005, keďže Všeobecný súd tento záver z tohto dokumentu nevyvodil, ale ako vyplýva z bodu 189 napadnutého rozsudku z neho vychádzal pri všeobecnejšom konštatovaní, že kartel v roku 2005 pokračoval.

99 Preto sú tvrdenia odvolateliek týkajúce sa tejto skutočnosti nedôvodné.

100 Keďže odvolateľky nenamietajú voči posúdeniu listu zo 14. januára 2005, ktoré vykonal Všeobecný súd v bode 193 napadnutého rozsudku, ktoré, okrem prípadov skreslenia, spadá len do jeho právomoci, v zostávajúcej časti sa musí druhá časť druhého odvolacieho dôvodu v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 69 tohto rozsudku zamietnuť ako neúčinná. Toto posúdenie totiž stačí Všeobecnému súdu na prijatie správneho záveru, že Komisia vedela o účasti odvolateliek na karteli počas roku 2005. Výhrady odvolateliek týkajúce sa druhej časti uvedeného bodu 193 sa tak týkajú doplňujúceho odôvodnenia.

101 Preto treba druhú časť druhého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako nedôvodnú.

102 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod sa musí v celom rozsahu zamietnuť.

103 Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolanie potrebné zamietnuť ako nedôvodné.

O trovách

104 Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

105 Keďže Komisia navrhla zaviazať LGD a LGDT na náhradu trov konania a tieto spoločnosti nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. LG Display Co. Ltd a LG Display Taiwan Co. Ltd sú povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy